

INFORMÁCIE

Znalostná ekonomika a jej odraz v ekonomickej teórii a hospodárskej praxi

Dňa 5. novembra 2010 sa na pôde Ekonomickej univerzity konala medzinárodná vedecká konferencia pod názvom *Znalostná ekonomika a jej odraz v ekonomickej teórii a hospodárskej praxi*, ktorú organizovala Katedra ekonomickej teórie NHF EU v Bratislave. Konferencia sa uskutočnila v roku 70. výročia vzniku Ekonomickej univerzity v Bratislave a súčasne v roku 60. výročia vzniku samostatnej Katedry ekonomickej teórie, čo dokresľovalo významnosť tohto podujatia. Záštitu nad týmto podujatím prijal rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD., a dekan Národohospodárskej Fakulty prof. Ing. Ján Lisý, PhD. Tohtoročná konferencia nadväzuje na dlhoročnú tradíciu v organizovaní medzinárodných vedeckých konferencií venovaných prezentácií výsledkov vedeckovýskumnej práce katedry a zároveň diskusií k najaktuálnejším otázkam ekonomickej teórie a hospodárskej praxe na ktorej sa zúčastnili zástupcovia univerzít a vedeckovýskumných inštitúcií zo Slovenska ako aj z Česka, Poľska, Rakúska a Maďarska.

Cieľom konferencie bola konfrontácia rôznych teoretických prístupov v oblasti znalostnej ekonomiky a identifikácia ich vplyvu na ekonomickú teóriu a hospodársku prax. Konferencia bola zároveň príležitosťou na prezentáciu

výsledkov grantových projektov VEGA č. 218 „*Teoretické a praktické aspekty novej znalostnej ekonomiky*“ a VEGA č. 217 „*Teória regulovania, jej miesto v systéme makroekonomických teórií a možnosti aplikácie jej teoretických postupov na problémy slovenskej ekonomiky*“. Účastníci konferencie sa v rámci svojich vystúpení, ako aj v rámci diskusie vyjadrovali k problematike týkajúcej sa znalostnej ekonomiky, globalizácie a aktuálnych problémov súvisiacich so súčasnou finančnou a hospodárskou krízou v rámci Európskej únie a eurozóny.

Na práci medzinárodného vedeckého výboru sa podieľal predseda Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD., rektor EU v Bratislave, prof. Ing. Ján Lisý, PhD., dekan NHF EU v Bratislave, prof. PhDr. Kamil Fuchs, CSc., Zemědělská univerzita v Brně, prof. Ing. Vladimír Gonda, PhD., Ekonomická univerzita v Bratislave, prof. Joachim Becker, Wirtschaftsuniversität Wien, prof. dr. hab. Stanisław Lis, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie, prof. Ing. Mária Uramová, PhD., Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Dr. Adrian Winnett, University of Bath, Veľká Británia, doc. Ing. Veronika Piovarčiová, CSc., Ekonomická univerzita v Bratislave, doc. Ing. Magdaléna Přívarová, CSc., Ekonomická univerzita v Bratislave, doc. Ing. Marta Martincová,

PhD., Ekonomická univerzita v Bratislava a doc. Ing. Eva Muchová, PhD., Ekonomická univerzita v Bratislave.

Konferenciu otvoril **Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD.**, rektor EU v Bratislave, ktorý privítal účastníkov konferencie a zdôraznil význam a aktuálnosť tém rokovania tohto odborného podujatia.

Prof. Ing. Ján Lisý, PhD., dekan NHF EU, vo svojom úvodnom vystúpení na tému *Reakcia ekonomickej teórie na hospodárske procesy v historickej retrospektíve* zdôraznil úlohu a význam ekonomickej vedy pri hľadaní riešení problémov hospodárskej praxe.

Podnetné myšlienky zazneli v príspevku **prof. Ing. Milana Šikulu, DrSc.**, riaditeľa Ekonomického ústavu SAV na tému *K problémom formovania znalostnej ekonomiky v podmienkach globálnej krízy a nové výzvy pre ekonomicke vedy*. Načrtol v ňom príčinné súvislosti globálnej krízy v historickej retrospektíve, pričom zdôraznil problémy dlhovej dimenzie globálnej ekonomickej krízy. V tejto súvislosti poukázal na rozporuplnosť krízovej a pokrízovej adaptácie ekonomík.

Doc. Ing. Veronika Piovarčiová, CSc., sa venovala téme *Teoretické a praktické aspekty novej (znalostnej) ekonomiky*. Prezentovala výsledky vedeckovýskumnej činnosti riešiteľského kolektívu projektu VEGA č. 218, pričom poukázala na význam skúmania teoretických otázok týkajúcich sa univerzitného vzdelávania a výskumu ako rozvojových faktorov znalostnej ekonomiky. Ďalšia časť výskumného tímu sústredila svoju pozornosť na diagnostikovanie vplyvu znalostnej ekonomiky na charakter trhu statkov a služieb, ako aj trhu výrobných faktorov, na otázky nového prístupu k chápaniu práce a tým vyvolané zmeny vo fungovaní trhu práce, ako aj vo fungovaní finančných a kapitálových trhov.

Doc. Ing. Magdaléna Příkladová, CSc., v príspevku na tému *Teória regulovania a jej vzťah k "novej ekonomike"* prezentovala výsledky vedeckovýskumnej činnosti riešiteľského kolektívu projektu VEGA č. 217. Predstavila v ňom teoretické aspekty teórie regulovania a jej hlavných predstaviteľov. V ďalšej časti venovala pozornosť formovaniu novej ekonomiky z pohľadu teórie regulovania.

Univ. Prof. Joachim Becker z Wirtschaftsuni-

versität Wien sa zamerl na tému *Development Model, Crisis and Recovery: Russia and Brazil Compared*, ktorú spracoval spoločne s **Dr. Agnieszkou Dziwulskou** a týkala sa komparácie modelov rozvoja ruskej a brazílskej ekonomiky.

Prof. Dr. hab. Stanislav Lis vystúpil s prezentáciou na tému *Dylematy współczesnej makroekonomii*, kde sa venoval problematike makroekonomického ponímania hospodárskeho vývoja.

Prof. nzw. Dr. hab. Jan Ostoj z Wyższej Szkoły Bankowości i Finansów Bielsko-Biala predniesol príspevok na tému *Model for Streamlining Knowledge Management Costs in Enterprise*, v ktorom sa zaoberal zaujímavou otázkou oceňovania znalostí, ich vykazovania a evidovania.

V záverečnom vystúpení plenárneho zasadania konferencie priblížil **doc. Ing. Peter Staněk, PhD.** tému *Znalostná spoločnosť a globálna hospodárska kríza*. Svoju pozornosť sústredil na vytypovanie problémov pri budovaní znalostnej spoločnosti v kontexte prebiehajúcej globálnej hospodárskej krízy.

V poobedňajších hodinách prebiehalo rokovanie konferencie v troch sekciách. Sekciu č. 1 viedla doc. Ing. Veronika Piovarčiová, CSc., a Ing. I. Nedomlelová, PhD., pričom v tejto sekcii či už v rámci príspevkov, alebo v rámci diskusie prezentovalo svoje názory 14 účastníkov konferencie. V sekcii postupne vystúpili s príspevkami **Nikola Najman, Ing., Petr Rozmahel, Ing., PhD.:** *Teorie optimálních měnových oblastí: dva pohledy na měření sladění hospodářských cyklů*, **Aleš Kocourek, Ing., PhD., Iva Nedomlelová, Ing., PhD.:** *Původní a nová stylizovaná fakta o růstu*, **Rajmund Mirdala, Ing., PhD.:** *Monetárne aspekty prílevu krátkodobého kapitálu v Slovenskej republike*, **Tatiana Bujňáková, Ing., PhD.:** *Vzdelanie ako nevyhnutný ale nie postačujúci predpoklad konverencie*, **Anna Schultzová, prof. Ing., PhD.:** *Postupy štátu a EÚ v oblasti daní pri ochrane príjmov štátneho rozpočtu*, **Milan Terek, prof. Ing., PhD.:** *Analýza odľahých údajov a niektoré charakteristiky polohy*, **Kajetana Hontyová, prof. Ing.:** *Ekonomické vzdelávanie v znalostnej ekonomike*, **Vladimír Gonda, prof. Ing., PhD.:** *Energetické záujmy EÚ a formovanie spoločnej energetickej stratégie*,

Elena Fifeková, Ing., PhD.: *Makroekonomické súvislosti štruktúrnych zmien*, **Pavína Ivanová, Ing., PhD.:** *Spoločensko-ekonomické equilibrium ako záruka dlhodobu udržateľného rozvoja*, **Eleonóra Matoušková, Ing., PhD.:** *Teoretické a praktické otázky motivácie vysokoškolských študentov*, **Eva Muchová, doc. Ing., PhD.:** *Znalostná ekonomika a jej makroekonomické súvislosti*, **Marta Martincová, doc. Ing., PhD.:** *Vplyv znalostnej ekonomiky na trh práce*, **Veronika Piovarčiová, doc. Ing., CSc.:** *Vplyv znalostnej ekonomiky a spoločnosti na finančné a kapitálové trhy.*

V sekcii č. 2, ktorú viedla doc. Ing. Magdaléna Přívarová, CSc., a doc. Ing. M. Helisek, CSc., predniesli svoje príspevky a zapojili sa do diskusie 16 účastníci konferencie. V rámci sekcie postupne vystúpili: **Mojmír Helisek, doc. Ing., CSc.:** *Česká ekonomika z hľadiska prípravy na zavedení jednotnej evropské meny*, **Antonín Klas, prof. Ing., CSc.:** *Technologický pokrok a inovácie*, **Eva Rievajová, prof. Ing., PhD., Mária Husáková, Ing., PhD.:** *Politika zamestnanosti a aktívne opatrenia na trhu práce*, **Lucia Mihóková, Ing.:** *Využitie ekonometrického modelu ako nástroja na meranie nezamestnanosti v SR*, **Jaroslav Vokoun, Ing.:** *Verejné inštitúcie ako iniciátori inovácií*, **Michaela Pechová, Ing., PhD.:** *Financovanie zdravotnej starostlivosti a faktor verejného statku*, **akademik prof. Ověčnikov Viktor Nikolajevič, DrSc., prof. Ketova Natalia Petrovna, DrSc., Dária Rozborilová, doc. Ing., PhD.:** *Makroekonomické súvislosti zmien dôchodkovej nerovnosti v intencióch regulovania a možnosti aplikácie jej metodologických prístupov pri analýze a hľadaní východísk v podmienkach SR*, **Barbora Drugdová, Ing., PhD.:** *K problematike poistenia medzinárodných rizík ako súčasť neživotných rizík v Slovenskej republike*, **Vladimír Bačišin, Ing., PhD.:** *Nová ekonomická paradigma*, **Marián Vongrej, Ing., PhD.:** *Sloboda ako regulovaná spoločensko-ekonomická hodnota*, **Marián Vongrej, Ing. PhD.:** *The Moral Causes of the Financial and Economic Crisis*, **Anetta Čaplánová, doc. Ing., PhD., László Szakadát, Assoc. prof., PhD.:** *Public Choice Approach to Regulation (Case Study of the Competition Policy)*, **Anetta Čaplánová, doc. Ing., PhD.:** *Trendy vo vývoji univerzít v období globalizácie a prechodu*

k znalostnej ekonomike.

Samostatnú sekciu č. 3, ktorú viedol Ing. Marcel Novák, PhD. vytvorili mladí vedecko-pedagogickí pracovníci a doktorandi. V rámci tejto sekcie sa zapojilo do diskusie 14 účastníkov konferencie a postupne vystúpili: **Michal Mazák, Ing., Martin Kabát, Ing.:** *Alternatívne spôsoby financovania projektov a realizácie investícií v oblasti výskumu, vývoja a vzdelávania, ktoré sú dôležitou podmienkou rozvoja znalostnej ekonomiky*, **Stanislava Veselovská, Ing.:** *Euro na Slovensku z pohľadu NBS, podnikateľov a obyvateľov*, **Barbara Lišková, Ing.:** *Hodnotenie vstupu Slovenska do ekonomickej a menovej únie*, **Ivona Lukáčová, Ing.:** *Celoživotné vzdelávanie v kontexte znalostnej ekonomiky*, **Peter Majerčík, Ing.:** *Cyklický vývoj ekonomiky a globálna hospodárska kríza*, **Marek Kálovec, Ing.:** *Globálna hospodárska kríza a jej vplyv na objem investícií do znalostnej ekonomiky*, **Darmo Ľubomír, Ing.:** *Medzinárodný obchod a mobilita výrobných faktorov*, **Andrej Budai, Ing.:** *Výzvy pre znalostnú ekonomiku*, **Daniel Dujava, Ing.:** *Elasticita agregátnej ponuky v krajinách EÚ 27*, **Marcel Novák, Ing., PhD., Pavol Skalák, Ing.:** *Stratégie a možnosti udržateľnosti priamych zahraničných investícií*, **Peter Ferenc, Ing.:** *Priame zahraničné investície v novej ekonomike*, **Ivana Lennerová, Ing., PhD.:** *Perspektívy vybraných teoretických koncepcií pri realizácii menovej politiky ECB*, **Hana Poláčková, Ing.:** *Alternatívne prístupy k riešeniu problému inflácie*, **Vladlena Strigankova, Specialist of Public Administration:** *Work principles and primary functions of business pr (theoretical aspect).*

Možno konštatovať, že viac ako 60 účastníkov konferencie zo slovenských univerzít a výskumných inštitúcií, ako aj zo zahraničia svojimi príspevkami a diskusnými vystúpeniami naplnilo tézy konferencie, ktorými boli:

- Nové aspekty ekonomických a politických vzťahov v podmienkach znalostnej ekonomiky;
- Možné východiská zo súčasnej krízy v kontexte globalizácie a znalostnej ekonomiky;
- Vplyv znalostnej ekonomiky na formovanie ekonomického myslenia.

Priebeh konferencie, tvorivá atmosféra v rámci práce v pléne, v sekciiach aj v neformálnych diskusiach potvrdili vysokú aktuálnosť témy

vedeckej konferencie a naznačili prospešnosť diskusie a výmeny názorov pri hľadaní východísk z pohľadu neustále sa meniacich podmienok prechodu k znalostnej ekonomike.

Počet účastníkov konferencie zo Slovenska aj zo zahraničia naznačuje, že bola vítanou príležitosťou prezentovať odborné stanoviská, podeliť sa o skúsenosti a nové pohľady na diskutované témy. Zároveň umožnila vzájomnú názorovú konfrontáciu a poskytla priestor na výmenu informácií a komparáciu prístupov k riešeniu

vytýčených tém, čo je vítané jednak pre vedecko-výskumnú činnosť, ako aj pre hospodársku prax.

Výstupy z konferencie sú publikované v zborníku príspevkov v elektronickej podobe na CD nosiči, čo dáva možnosť širšej odbornej verejnosti oboznámiť sa podrobnejšie so všetkými príspevkami z konferencie.

Marta Martincová